

УДК 336.74:657.6:004

Томчук В.В., аспірант *[©]

ННЦ "Інститут аграрної економіки", м. Київ

**НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ЯК
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇХ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ**

У статті розглянуто роль інформаційного забезпечення обліку та контролю грошових потоків щодо нормативного регулювання.

Ключові слова: грошові потоки, фінансова звітність, нормативне регулювання, грошовий потік від операційної, фінансової та інвестиційної діяльності.

Постановка проблеми. Якісна інформація є чи не єдиним джерелом та важелем урегулювання конфліктів, які часто загострюються, практично в усіх сферах суспільного життя. Її значення посилюється саме сьогодні, в умовах фінансово-економічної нестабільності, надзвичайного динамізму соціально-економічного розвитку суспільства. У системі інформаційного забезпечення учасників економічних відносин чільне місце посідає нормативно-правове регулювання забезпечення обліку фінансово-господарської діяльності підприємств. Найбільш гостро постають проблеми нормативного регулювання при відображенні обліку та звітності грошових потоків суб'єктів підприємницької діяльності. Чітка та визначена організація обліку та звітності грошових потоків є необхідною умовою ефективного управління підприємством. На достовірному обліку грошових потоків суб'єктів господарської діяльності базується державне регулювання грошово-кредитних відносин, адже саме він є механізмом запобігання фінансовим махінаціям та правопорушенням.

Аналіз останніх досліджень. Питаннями обліку та звітності займалися такі вітчизняні та зарубіжні вчені-економісти І. Д. Бенько, І. Д. Ватуля, Ю. А. Верига, В. А. Дерій, З. М. Левченко, М. Р. Лучко, Я. В. Соколов, О. В. Соловйова, П. Я. Хомин, а обліково-звітні аспекти грошових коштів досліджували М. Т. Білуха, Ф. Ф. Бутинець, С. Ф. Голов, М. Я. Дем'яненко, І. В. Жиглей, З. В. Задорожний, Г. Г. Кірейцев, Я. Д. Крупка, М. С. Пушкар, В. Г. Швець, О. В. Шевчук та інші. Ці вчені-економісти у своїх наукових працях відобразили теоретичні, методологічні та організаційні питання обліку та звітності грошових коштів; збагатили обліково-звітну науку новими ідеями, поняттями, методиками й практичними розробками, що відповідають нинішнім реаліям сучасної економіки України; з'ясували глибину зв'язків цієї науки з іншими науками, в тому числі такої, як гроші та кредит.

Мета статті. Узагальнення нормативно-правових актів, що регулюють рух грошових потоків. Аналіз економічних джерел інформації щодо розкриття

* Науковий керівник – д.е.н., академік НААН, професор Дем'яненко М.Я.

© Томчук В.В., 2012

порядку заповнення I розділу Звіту про рух грошових коштів. Аналіз суперечливих питань: чи відносити витрати на сплату відсотків по банківських кредитах та грошові виплати по них до фінансової діяльності підприємства та визнання відсотків по кредитах, що спрямовуються на фінансування необоротних активів підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вперше про необхідність складання звіту про рух грошових коштів заговорив в 1973 р. Перрі Мейсон, що вважав дану звітну форму головною складовою фінансової звітності. Трохи пізніше В. Томс найбільш повно з наукового погляду обґрунтував дане твердження, на підставі того, що принцип ідентифікації (за формою нарахувань) занадто умовний, тому що має такі недоліки:

- фіксує зобов'язання, виходячи з юридичних подань про господарську діяльність і бухгалтерський облік, і не бере до уваги реальний рух грошових потоків;

- штучно розділяє господарські цикли, наприклад, необхідність нарахування амортизації протягом ряду років, тоді як гроші на придбання об'єктів позаоборотних активів витрачені у звітному періоді;

- спотворює подання користувачів інформації про домірність і відповідність витрат і доходів, вимагаючи показувати в даному періоді тільки ті витрати, які забезпечили одержання прибутку, але на практиці досить складно визначити, які саме конкретні витрати привели до утворення прибутку.

На противагу даним зауваженням можна цитувати слова Я.В. Соколова: "...проти методу нарахувань заперечують, вказуючи, що при ньому прибуток відображається до того, як надходять гроші. Однак це не недолік, а перевага методу тому, що він змушує продавати матеріальні цінності тим, кому продавець довіряє" [11]. Відповідно, "базою фінансового благополуччя підприємств є надходження коштів" [12], що являє собою ні що інше, як чистий грошовий потік, або нетто-надходження, нетто-доход.

Основними нормативно-правовими актами, що регулюють порядок обліку та звітності грошових потоків є Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність" від 16.07.1999 р. №996-XIV із змінами та доповненнями, П(С)БО 3 "Звіт про фінансові результати" затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. N 87 із змінами, внесеними наказом Мінфіну від 26.09.11 р. № 1204, П(С)БО 4 "Звіт про рух грошових коштів" затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. № 87 із змінами, внесеними наказом Мінфіну від 10.06.2010 р. № 382, а також МСФО 7 "Звіт про рух грошових коштів" [1, 2, 3, 4].

На жаль, названі П(С)БО не до кінця узгодженні між собою, зокрема це стосується класифікації господарської діяльності підприємства, а в деяких випадках суперечать принципам бухгалтерського обліку [5].

Фінансова звітність є інформаційною базою для фінансово-економічного аналізу. Складання фінансової звітності, зокрема звіту "Про рух грошових коштів" є завершальним етапом облікового процесу. Вона є публічним, загальнодоступним джерелом інформації про діяльність підприємства. За її

допомогою на періодичній основі зацікавлені особи мають змогу отримувати відомості фінансового і нефінансового характеру про результати минулих господарських операцій підприємства, його поточний фінансово-майновий стан і перспективи продовження діяльності в майбутньому. На основі фінансової звітності користувачі аналізують ефективність розміщення й концентрації економічних ресурсів у певній сфері господарських відносин на договірних умовах, оцінюють економічний потенціал зростання віддачі від їх подальшого перебування в господарському обігу й роблять відповідні прогнози. Основна мета її використання - прийняття обґрунтованого рішення, так чи інакше пов'язаного з підприємством [8].

Аналіз економічних джерел інформації дозволяє зробити висновок, що основною вимогою фінансової звітності в Україні повинна бути її адекватність сучасним вимогам, тобто відповідність визначеним параметрам суспільно-господарського розвитку. При цьому досить важливу роль в удосконаленні відіграє модифікація складових звітності, оскільки вони віддзеркалюють методологічний аспект самої системи звітності.

Слід зазначити, що у зв'язку з реформуванням вітчизняного бухгалтерського обліку на засадах міжнародної гармонізації та стандартизації до форм фінансової звітності було внесено значні зміни [9].

Згідно з міжнародною практикою бухгалтерського обліку, грошові потоки підприємства від окремих видів господарської діяльності поділяють на грошові потоки від звичайної та надзвичайної діяльності. У свою чергу, грошові потоки в межах звичайної діяльності поділяють на грошові потоки від операційної, фінансової та інвестиційної діяльності.

Грошові потоки від операційної діяльності - це надходження та витрачання грошових коштів унаслідок здійснення підприємством своєї основної діяльності щодо виробництва та реалізації продукції, надання послуг тощо. Відтік коштів від операційної діяльності передбачає виплати постачальникам сировини і матеріалів, що використовуються в основній діяльності; заробітну плату персоналу, зайнятого в операційній діяльності, а також в управлінні нею; податкові платежі до бюджетів усіх рівнів і фондів соціального страхування; інші операційні виплати. Водночас операційні грошові потоки - це надходження грошових коштів від покупців продукції; від бюджетів усіх рівнів у випадках, передбачених законодавством; від погашення дебіторської заборгованості та інші надходження від основної діяльності.

Грошові потоки від фінансової діяльності включають надходження та витрачання грошових коштів, пов'язаних зі створенням джерел фінансування підприємства. Надходження коштів від фінансової діяльності - це внески до власного капіталу, залучення позикових коштів, а також доходи, пов'язані з фінансовими інвестиціями підприємства в цінні папери держави та інших суб'єктів підприємницької діяльності. Відтік грошових коштів від фінансової діяльності охоплює повернення внесків учасникам, погашення банківських кредитів, купівлю цінних паперів, виплату дивідендів і відсотків по емітованих підприємством цінних паперах тощо.

Грошові потоки від інвестиційної діяльності пов'язані з формування необоротних активів підприємства та здійсненням ним довгострокових інвестицій. Витрачання грошових коштів у процесі інвестиційної діяльності спрямоване на придбання необоротних активів, довгострокових фінансових інвестицій, а також здійснення капітального будівництва. Надходження від інвестиційної діяльності містять виручку від реалізації необоротних активів, довгострокових фінансових інвестицій тощо [5].

Однією з форм річної фінансової звітності усі підприємств, а крім малих, та основним нормативно-правовим документом, що визначає порядок відображення у звітності підприємства його грошових потоків, є звіт про рух грошових коштів, який надає користувачам повну, правдиву, змістовну та достовірну інформацію про рух грошових коштів протягом звітного періоду. Звіт про рух грошових коштів відображує вплив операційної, фінансової та інвестиційної діяльності підприємств на стан його грошових коштів та їх еквівалентів за визначений період часу і дає змогу пояснити зміни грошових коштів за цей період.

Інформацію про господарську діяльність підприємства можна отримати з інших звітів, але Звіт про рух грошових коштів узагальнює всю інформацію про діяльність, яка впливає на грошові кошти та потоки. Керівництво підприємства може використовувати цей Звіт під час розрахунку показників ліквідності підприємства, визначенні достатності грошових коштів для погашення кредиторської заборгованості, вирішенні питання щодо збільшення або зменшення розміру виплачуваних дивідендів, оцінки впливу на загальний стан підприємства прийнятих рішень про додаткове інвестування в інші підприємства, прогнозування інвестиційної та фінансової політики підприємства.

В Україні Звіт про рух грошових коштів є порівняно новою формою звітності, його запроваджено з 2000 р. з переходом до ведення обліку згідно з міжнародними стандартами. Складання Звіту регламентовано Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 4 “Звіт про рух грошових коштів”, яке було затверджено одним із перших у 1999 р. [3].

Слід зазначити, що негрошові операції не включаються до звіту про рух грошових коштів. Згідно П(С)БО 4 під “не грошовими операціями” слід розуміти операції, які не потребують використання грошових коштів та їх еквівалентів. А саме:

- бартерні операції;
- надходження основних засобів на умовах фінансового лізингу;
- перетворення зобов'язань на власний капітал.

Для складання звіту про рух грошових коштів використовують показники балансу, звіту про фінансові результати та дані аналітичного бухгалтерського обліку. Процес складання звіту про рух грошових коштів включає п'ять основних етапів (рис. 1).

У Звіті про рух грошових коштів (ф. № 3) подають інформацію про суму чистого надходження або чистого видатку грошової маси у підприємства за рік у розрізі операційної, інвестиційної та фінансової діяльності. Така інформація дає

змогу визначити здатність підприємства своєю діяльністю генерувати надходження грошових коштів, її використовують для оцінювання потреб суб'єкта господарювання щодо напрямів та обсягів їх витрачання. Незалежно від видів діяльності така інформація надає корисні для управління дані та підвищує зіставність звітності про результати діяльності різних підприємств.

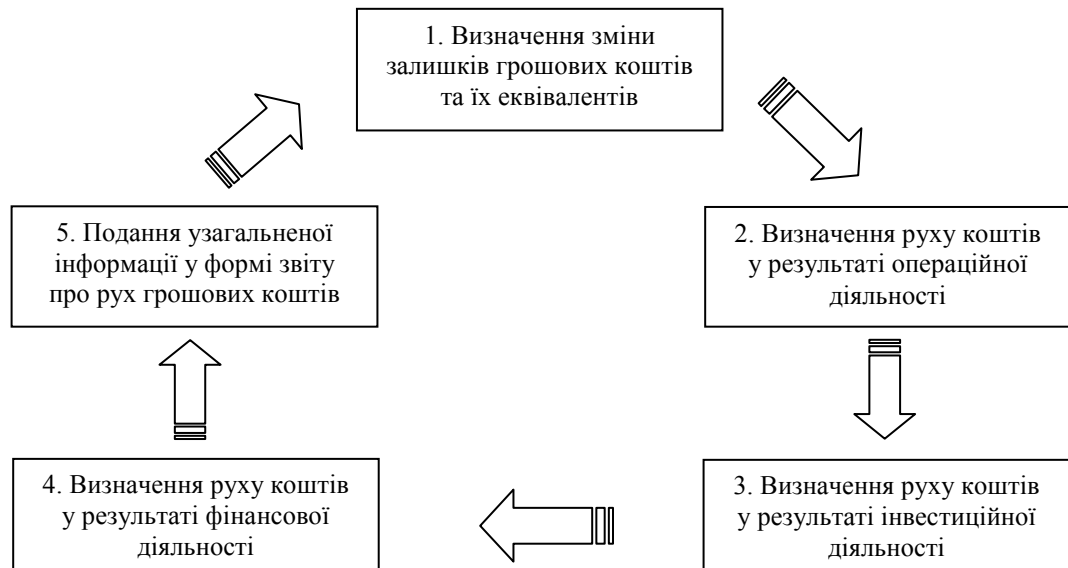

Рис. 1. Етапи складання звіту про рух грошових коштів

Як відомо, попередня редакція Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 4 передбачала застосування непрямого методу для визначення показників руху грошових коштів у результаті операційної діяльності та прямого методу для визначення показників руху грошових коштів у результаті інвестиційної та фінансової діяльності. Непрямий метод використовував готові показники звіту про фінансовий стан підприємства (Баланс - ф. №1) та Звіту про фінансові результати (ф. №2) для безпосереднього заповнення рядків Звіту про рух грошових коштів (ф. № 3) або через визначення з них різниць для заповнення окремих рядків і лише незначна кількість рядків потребувала вибірок з даних синтетичного або аналітичного обліку [9].

Непрямий метод має переваги для аналізу показників діяльності підприємства, оскільки розкриває взаємозв'язок отриманого прибутку зі зміною активів. Недоліком цього методу є відсутність даних щодо реального надходження та витрачання грошових коштів у розрізі операційної діяльності і відповідно щодо безпосередньо грошових потоків. Крім того, цей метод був досить незрозумілим і складним для вітчизняних бухгалтерів, тому не всі вони за попередні роки навчилися заповнювати Звіт про рух грошових коштів у повній відповідності до правил його складання.

Прямий метод складання Звіту про рух грошових коштів є більш наочним, дає можливість чітко виділити відповідні напрями надходження й витрачання грошей, простежити рух грошових коштів та їх еквівалентів на підприємстві. Крім того, змінена форма є доступнішою для сприйняття та заповнення. Висловлювалося застереження, що прямий метод потребуватиме збору даних щодо руху грошових коштів протягом усього року, внаслідок чого буде досить трудомістким. Проте згідно із затвердженою новою формою Звіту застосування прямого методу складання Звіту про рух грошових коштів ґрунтується на безпосередньому використанні даних з реєстрів бухгалтерського обліку, а саме журналів, відомостей та Головної книги, є досить зручним і наочним [7].

З часом запровадження нових (34) та змін чинних (7, 15, 16, 17, 19, 27) Положень (стандартів) бухгалтерського обліку кількість рядків, яка потребувала вибірок з даних синтетичного та/або аналітичного обліку, зростала і застосування непрямого методу, що ставало не таким переконливим (з оцінки на простоту та витрати щодо складання звіту) відносно застосування прямого методу. Зміна методу потребувала змін показників розділу I Звіту про рух грошових коштів (ф. № 3), але це забезпечило скорочення форми з чотирьох показникових граф до двох і кількості показників у цьому звіті на 20 відсотків та при цьому збережено коди більшості рядків розділу I та абсолютно всіх рядків розділів II і III цього звіту.

Застосування прямого методу складання звіту ґрунтується на безпосередньому використанні даних з реєстрів бухгалтерського обліку щодо дебетових або кредитових оборотів грошових коштів (рахунки 30 “Каса” і 31 “Рахунки в банках” за звітний період у кореспонденції з рахунками бухгалтерського обліку операцій, активів або зобов’язань (рахунки 14, 15, 18, 34-37, 39, 41, 45, 46, 47, 48, 50-53, 55, 60-69, 70, 71, 73, 74, 75, 76).

Внутрішні зміни у складі коштів (з каси у банк, з поточного рахунку в банку на депозитний, акредитивний рахунки і рахунок лімітованих чекових книжок, і навпаки) до цього звіту не включаються.

Операційною діяльністю (розділ I) вважають операції з надходження і видатку грошових коштів у результаті основної та інших видів діяльності, що не є інвестиційною та фінансовою діяльністю.

Основною діяльністю вважають операції з виробництва й реалізації продукції (робіт, послуг), що є предметом створення підприємства.

Інвестиційною діяльністю (розділ II) вважають операції з отримання коштів від продажу необоротних активів (основних засобів, нематеріальних активів, довгострокових біологічних активів, цілісних майнових комплексів) і фінансових інвестицій, які не є еквівалентом коштів (акцій, облігацій, цінних паперів, корпоративних прав на частку (пай) у статутному фонді), а також про операції з витрачання коштів на придбання вищеперелічених об’єктів.

Рух коштів у процесі інвестиційної діяльності визначається на підставі аналізу змін у статтях розділі I Балансу “Необоротні активи”, статті “Поточні

фінансові інвестиції” розділі II “Оборотні активи” і розділі IV “Необоротні активи і групи вибуття” (п. 30 П(С)БО 3).

Фінансовою діяльністю (розділ III) відображаються операції надходження і витрачання коштів у зв'язку зі змінами статутного, пайового, додатково вкладеного капіталу, погашенням неоплаченого капіталу, а також операції з руху коштів від розміщення і викупу акцій власної емісії, облігацій, а також погашення кредитів банків, виплати процентів за фінансовими зобов'язаннями.

До Звіту не включаються внутрішні зміни у складі грошових коштів (наприклад, надходження коштів із каси підприємства на його поточний рахунок, із поточного рахунка на депозит), а також негрошові операції (наприклад, бартерні) [10].

Рух грошових коштів у результаті операційної діяльності визначають за сумою надходжень від операційної діяльності та сумою витрачання на операційну діяльність грошових коштів за даними по дебету або кредиту рахунків 30 “Каса” та 31 “Рахунки в банках” у кореспонденції з відповідними рахунками бухгалтерського обліку.

Отже, для формування першої частини Звіту про рух грошових коштів можна використовувати інформацію з облікових реєстрів - Головної книги, журналів (насамперед 1 і 2) та відомостей до них. Водночас за окремими рахунками необхідна більша деталізація - за видами цільового фінансування, за виділенням сум податку на додану вартість, повернених з бюджету, із дебетових оборотів за субрахунком розрахунків з бюджетом з ПДВ, за виділенням по дебету субрахунку 372 повернених підзвітних сум працівниками тощо. Для цього необхідно скористатись даними з інших журналів та відомостей, в окремих випадках - даними аналітичного обліку. Враховуючи структуру форми № 3, доцільно виділити окремі субрахунки другого порядку для відображення тих платежів, які виділено в окремі рядки цієї форми, якщо на рахунках бухгалтерського обліку їх відображують загальною сумою.

Дані про рух грошових коштів під час здійснення фінансової та інвестиційної діяльності також визначають вибіркою даних про їх витрачання і надходження безпосередньо за оборотами на рахунках у реєстрах бухгалтерського обліку грошових коштів.

Отже, із затвердження нової редакції Звіт про рух грошових коштів надає користувачам фінансової звітності більш повну та суттєву інформацію про рух грошових потоків. Саме прямий метод складання розділу I Звіту про рух грошових коштів відображує реальні потоки грошових коштів від операційної діяльності на підприємстві, що дає змогу визначити структуру та спрямованість грошових потоків. Крім того, нова редакція форми № 3 є зручнішою для складання та наочнішою [7].

Розглянувши методику заповнення звіту про рух грошових коштів, можна стверджувати про позитивні його зміни. Однак, суперечливим залишається питання: чи відносити витрати на сплату відсотків по банківських кредитах та грошові виплати по них до фінансової діяльності підприємства. Деякі вітчизняні науковці, а саме: Р. Грачова, О. Папіріна та ін. - вважають, що оскільки

банківські відсотки є витратами по залученню позикового капіталу, то вони мають відображатися як фінансові витрати підприємства, а І. Бланк, О. Деменіна відносять банківські відсотки до витрат операційної діяльності підприємства.

Для вирішення цього питання необхідно взяти за основу один із основних принципів бухгалтерського обліку - принцип нарахування та відповідності доходів і витрат, що визначений Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку, Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" № 966-XIV із змінами та доповненнями від 16.07.1999 р. та П(С)БО 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності", затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 31.03.1999 р. № 87, згідно з яким, підприємство має відображати витрати в тому періоді, в якому отримані доходи, пов'язані з цими витратами, через що дуже важливо визначити мету залучення банківського кредиту [1].

Короткострокові кредити залучаються переважно для авансування оборотних активів підприємства, що використовуються в його звичайній виробничій чи комерційній діяльності. Відсотки по цих кредитах є витратами, необхідними для здійснення основної діяльності підприємства і мають визнаватися в момент отримання доходу від реалізації виготовленої продукції чи наданих послуг. У цьому випадку банківські відсотки є частиною операційних витрат підприємства і мають впливати на результат операційної діяльності підприємства. Зважаючи на різноманітність напрямів використання банківських кредитів, вони мають визнаватися як операційні витрати періоду, а також одночасно з адміністративними витратами й витратами на збут списуватися на фінансовий результат періоду. Повна собівартість виготовленої продукції має формуватися з урахуванням витрат на сплату відсотків по операційних банківських кредитах. Ці твердження також є справедливими для довгострокових кредитів, що спрямовуються на фінансування операційної діяльності підприємства [5].

Ще однією проблемою є визнання відсотків по кредитах, що спрямовуються на фінансування необоротних активів підприємства. Це, перш за все, стосується довгострокових кредитів, проте на вітчизняних підприємствах досить часто короткострокові кредити також спрямовуються на фінансування необоротних активів. Згідно з альтернативним підходом МСБО 23 "Витрати на позики", дозволено відносити відсотки по кредиту на придбання необоротних активів до собівартості таких необоротних активів. Потім ці відсотки амортизуються у процесі використання необоротних активів і включаються до собівартості продукції, виготовленої за допомогою цих необоротних активів. У цьому випадку виплата відсотків по кредитах є грошовим потоком інвестиційної діяльності.

Згідно з П(С)БО 3 "Звіт про фінансові результати", господарська діяльність підприємства поділяється на звичайну та надзвичайну. У звичайній діяльності виділяють операційну та іншу діяльність. Чітко відокремлюється лише операційна діяльність підприємства. Фінансова діяльність відображується окремими статтями в рамках іншої діяльності. Окремого відображення результату

від фінансової діяльності не передбачено. Що ж до інвестиційної діяльності, то вона взагалі не знаходить відображення у вітчизняному Звіті про фінансові результати. Доходи й витрати, що за своїм характером є інвестиційними, згідно з П(С)БО 3, повинні розкриватися у статях “Інші доходи” та “Інші витрати” разом доходами й витратами, що не належать ні до операційної, ні до фінансової, ні до інвестиційної діяльності.

Структура Звіту про фінансові результати не забезпечує повного розкриття інформації щодо результатів інвестиційної та фінансової діяльності підприємства, чим порушується принцип повноти розкриття інформації у фінансовій звітності. Користувачі не можуть оцінити ефективність інвестиційної та фінансової діяльності підприємства. Отже, така класифікація доходів і витрат не тільки не забезпечує розкриття інформації щодо результатів фінансової та інвестиційної діяльності, а й суперечить класифікації господарської діяльності, наведеній у П(С)БО 4 “Звіт про рух грошових коштів”. У цьому стандарті господарську діяльність підприємства чітко класифіковано на операційну, інвестиційну та фінансову. З огляду на це Звіт про рух грошових коштів більше відповідає міжнародним стандартам обліку та звітності.

Ще одна розбіжність, пов’язана з класифікацією господарської діяльності, полягає у відображенні результатів від надзвичайних подій. Відповідно до П(С)БО 3 “Звіт про фінансові результати”, надзвичайна діяльність є окремим видом діяльності підприємства поряд зі звичайною діяльністю. Підприємство повинно окремо відображувати результати надзвичайних подій у Звіті про фінансові результати. Разом з тим П(С)БО 4 “Звіт про рух грошових коштів” не виділяє окремо звичайну та надзвичайну діяльність підприємства. Згідно з цим стандартом, підприємство повинно звітувати про надзвичайні події в рамках операційної, інвестиційної та фінансової діяльності. Таким чином, передбачається класифікація надзвичайної діяльності на операційну, інвестиційну та фінансову, чого немає у Звіті про фінансові результати.

Існує також розбіжність між П(С)БО 3 “Звіт про фінансові результати» та П(С)БО 4 “Звіт про рух грошових коштів” стосовно віднесення відсотків по кредитах банків до операційної чи фінансової діяльності. Згідно з П(С)БО 3 банківські відсотки є фінансовими витратами підприємства і мають відображатися у складі фінансової діяльності. П(С)БО 4 передбачає відображення сплачених відсотків по банківських кредитах у складі операційної діяльності підприємства.

Погоджуючись з думкою В. Варавки питання про природу відсотків по банківських кредитах є дискусійним, проте в межах єдиної системи фінансової звітності, якою є Національні стандарти бухгалтерського обліку України, класифікація господарських операцій за видами діяльності має бути єдиною. [62].

Висновки. Зміни, що відбулись у нормативному регулюванні грошових потоків, а саме у Звіті про рух грошових коштів є позитивними з точки зору подання в ньому інформації для користувачів фінансової звітності. Це посилить аналітичну та інформаційну функції фінансової звітності, дасть змогу виявити

причини незадовільного стану грошових потоків без надмірного вникнення в дані бухгалтерського обліку. Прямий метод складання I розділу Звіту про рух грошових коштів відобразить реальні потоки грошових коштів підприємства від операційної діяльності.

Література

1. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність” від 16.07.1999 р. №996-XIV із змінами та доповненнями.
2. МСФО 7 “Звіт про рух грошових коштів” [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://kchp.com.ua/blanks/MSBU/MSFZ_%207.pdf
3. П(С)БО 4 “Звіт про рух грошових коштів” затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. № 87 із змінами, внесеними наказом Мінфіну від 10.06.2010 р. № 382
4. П(С)БО 3 “Звіт про фінансові результати” затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. N 87 із змінами, внесеними наказом Мінфіну від 26.09.11 р. № 1204.
5. Варавка В. Нормативно-правове забезпечення обліку грошових потоків підприємств // Вісник КНЕУ. – 2006. - № 5. - С. 47 – 55.
6. Головащенко О. М. Удосконалення фінансової звітності у напрямку гармонізації з МСФЗ. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Tiru/2010_30_1/Golovash.pdf
7. Гура Н., Кашенко О. Порядок заповнення звіту про рух грошових коштів прямим методом // Бухгалтерський облік і аудит. – 2011. - № 1. – С. 25-30.
8. Івахів Ю. Фінансове звітування як система розкриття інформації. [Електронний ресурс]. - Режим доступу http://www.nbuv.gov.ua/PORTAL/Soc_Gum/Skhid/2011_5/9.pdf68/
9. Пархоменко В. Подання інформації про рух грошових коштів // Бухгалтерський облік і аудит. - 2010. - № 8. - С. 20-22.
10. Свірська С. Звіт про рух грошових коштів // Баланс-агро. – 2011. - № 4 (232). – С. 14 – 19.
11. Соколов Я. В., Семенова М. В. XXI Европейський конгрес бухгалтеров // Бухгалтерський учет. – 1998. - № 8. – С. 102 – 105.
12. Ефимова О.В. Финансовый анализ. 2-е изд. перераб. и доп. – М.: Бухгалтерский учет, 1998. – 319 с.

Summary

Tomchuk V.V.

The National Scientific Center “Institute of Agrarian Economics”

NORMATIVE REGULATION OF CASH FLOWS AS INFORMATION PROVISION OF THEIR ACCOUNTING AND CONTROL

The importance of normative and legislative basis of accounting and control of cash flows is considered in the article «Normative regulation of cash flows as information provision of their accounting and control» written by Victor Vasyliyovych Tomchuk from the National Scientific Center «Institute of Agrarian Economics».

Рецензент – д.е.н., проф. Музика П.М.